

25- Mezhepler nereden çıktı?

Mezhepler nereden çıktı?

“Mezhepler nereden çıktı?” sorusu, “Doktorluk niye var? Mühendislik niye icat edildi?” demekle aynı. Hadi samimi olalım: Miden ağrısa internetten bakıp ameliyat yapıyor musun? Ya da kolun kırılrsa aynanın karşısına geçip alçıya mı alıyorsun? Hayır! Hemen uzmanına gidiyorsun. Çünkü her işin ehli var.

Peki soruyorum: Allah’ın emirlerini, haram-helal çizgilerini belirlemek, bir hastalığı teşhis etmekten ya da bina inşa etmekten daha mı kolay? Tabii ki değil! İşte bu yüzden mezhepler çıktı. Çünkü herkes kafasına göre hüküm çıkarırsa, ortada ne İslam kalır ne de istikamet. Mezhepler; Kur’an ve sünneti en doğru anlayan, hadislerin senedini ezberlemiş, ayetlerin iniş sebebini bilen, ömrünü Allah’ın rızasını kazanmaya vakfetmiş **dev ilim adamlarının** işidir.

Tıpkı doktorluk, mühendislik, mimarlık gibi... Mezhepler de bir **ihtiyacın sonucu** olarak doğmuştur. Nasıl ki herkes hastalığını teşhis edemez, bina hesaplarını çıkaramazsa... Herkes de **Kur’an ve sünnetten hüküm çıkaramaz!** İşte bu yüzden mezhepler var. Mezhepler, Kur’an ve hadis denizinden inci gibi hükümler çıkaran **ilim devlerinin** yoludur.

Peygamber Efendimiz (asm), sahabelere içtihat izni vermiştir. Sahabeler, yeni meselelerde Kur’an ve sünnete başvurur, bulamazlarsa kıyas yaparlardı. Onların talebeleri olan **Tâbiîn**, bu mirası devraldı. Tâbiîn’den sonra gelen **Tebe-i Tâbiîn** ise içlerinden çıkan büyük müçtehidlerle mezhepleri oluşturdu.

Bu mezheplerin hiçbiri “Biz mezhep kurduk” diye ortaya çıkmadı. Her biri yaşadıkları bölgede halkın dini meselelerine çözüm getirdi. Talebeleri bu görüşleri topladı, sistemleştirdi ve böylece mezhepler doğdu.

Zamanla birçok mezhep kayboldu. Ancak ilim, sistem ve talebe zinciriyle sağlam temeller üzerine oturan **Hanefî, Malikî, Şafiî ve Hanbelî** mezhepleri ümmetin ortak kabulüyle günümüze kadar ulaştı.

Sonuç: Mezhepler sonradan uydurulmuş şeyler değil; **Kur’an ve sünnetin anlaşılması ve yaşanması için ortaya çıkmış ilmî sistemlerdir.** Mezhepsiz yaşamak, reçetesiz ilaç kullanmak gibidir hem kendine zarar verir hem de dini yanlış yaşama riskini getirir.

“Kur’an bana yeter, mezhebe ne gerek var?” diyor adama bak ya! Kusura bakma ama bu cümle **zihnen iflas bayrağı çekmektir.** Sen Kur’an Arapçasını bile çözemezken, nasıl hüküm çıkaracaksın? Ayetlerin iniş sebebini, nâsih-mensûh ilişkisini, hadislerin sahihliğini, kıyasın inceliklerini bilmiyorsan, senin o cümlelerin boş özgüvenden ibaret kalır.

Şimdi gençler geliyor, TikTok ilmiyle, Instagram ezberleriyle, “Ben her şeyi sorguluyorum” diyerek... “Ben de anlarım ya Kur’an’dan bende hüküm çıkarırım!” diyor.

Kusura bakma, Kur’an’dan anlamak için sadece niyet değil, ilim, birikim ve Allah korkusu da lazım. **Gerçek şu:** Mezhep imamları İslam’ın mühendisleridir. Biz ise o projeye göre inşa edilen binalarız. Kafasına göre bina inşa eden çöker; mezhepsiz gidene de selamet yok!

Peki Neden 4 Mezhep?

Tarih boyunca yüzlerce müçtehid geldi. Fakat Allah, sadece 4 mezhebin yollarını **kıyamete kadar korunacak şekilde** ilhama mazhar kıldı. Diğerlerinin kitapları unutuldu, yolları silindi.

Dört mezhebin ilmî mirası sistemli şekilde yazılmış, korunmuş ve ümmet tarafından kabul görmüştür. Allah bu dört mezhebin ilmini ümmete nasip etmiş, diğerlerini ise zamanla geri çekmiştir. Ama Hanefi, Şafi, Maliki ve Hanbeli yolları **ümmetin ittifakıyla** devam etti. Bu da gösteriyor ki mesele sadece bilgi değil, **seçilmektir.**

Mezhepler, bir eksiklik değil; büyük bir rahmettir. Onlar, Kur’an ve sünnetin anlaşılabilir ve yaşanabilir hale getirilmiş halidir. Mezhep imamları olmasaydı, bugün İslam’ı bu kadar kolay yaşayamazdık.

Mezhepler; “Ben anlarım” diyen ukalalara inat, **ilim ve takva ehlinin sabırla inşa ettiği emniyetli yollardır.**

Bu çağın en büyük problemi, insanların bilgisi olmadıkları her konuda fikir üretmesi.

Mezhepsizlik de bunun bir sonucu. Ama **uçak kullanmak için pilot, ameliyat için cerrah gerekiyorsa, İslam’ı doğru yaşamak için de mezhep gerekir!**